

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

ღამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

0360ს0
ს03660
№6 (417)
(5776)
2016

“מנורה”
עיתון יהודי
בגורגיה

**12-13 ივნისი
- შავუოთი -
თორის მიღების
დღესასწაული.
ამ დღეს
ებრაელობამ მიიღო
ათი მცნება**

მე ვარ შენი ღ-თი, ლომელმც
გამოვიყვანა ეგვიპტის ქვეყნიდან -
მონონის სახლიდან,
არ ვყავდეს ჩემს ვალებს სხვა
ღმერთები,
არ დაიფიცო უფლის სახელი ამაოდ,
დაიწყა შინაბთი,
პატივი ეყი ქმონდებნი,
არ იძლოდი,
არ იცოდი,
არ ნახსდგე ცოტმონძე,
არ ისურვო შენი მოყვანის ცოლი

ქართველი ებრაელები 1918-1921 წ.წ.

(ახალი საარქივო მასალების მიხედვით)

გურამ ლორთქიფანიძე
იაკობ იფირი (ეზრემაშვილი)

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის არქივში დაცულია ცნობები თუ რა მონაწილეობას იღებდნენ ქუთაისელი ებრაელები ამ უმაღლესი ჭეშმარიტად ეროვნული განათლების კერის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შენობის აგების ფინანსურ უზრუნველყოფაში. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ებრაელობა თავისი მომავალი თაობის აღზრდას მას უკავშირებდა. ეს გარემოება დასტურდება იმ ფაქტითაც, რომ მის კედლებში აღიზარდნენ ასეულობით მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც დღეს საქართველოსა და ერეც ისრაელის გარდა, მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში, ევროპასა თუ ამერიკაში მოღვაწეობენ და რაც მთავარია, მომავალ თაობებს გადასცემენ საქართველოს სიყვარულს. დღეს, ჩვენ „დედა უნივერსიტეტი“ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე მუშაობს „ისრაელის ცენტრი“, რომელიც დაკავებულია ქართველ ებრაელებთან დაკავშირებული ჩვენში დაცული საარქივო მასალების გამოვლენა-შესწავლით. უნდა აღინიშნოს, რომ შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის პროექტის ხელშეწყობით (დირექტორი — თსუ პროფ. მ. ჩიტიაშვილი) საქართველოს სახელმწიფო არქივებში მიკვლეულია XIV-XIX სს დიდძალი საარქივო დოკუმენტები, რომლებიც დაკავშირებულია ქართველ ებრაელთა მოღვაწეობასთან. ირკვევა, რომ მიუხედავად ანტიემიტიზმის მძვინვარებისა რუსეთის თვითმპყრობელობის, იმპერიის კოლონიალური ადმინისტრაციის ძალადობისა ქართველები და ქართველი ებრაელები, ინტელიგენცია ცდილობდნენ შეენარჩუნებინათ საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბებული ტოლერანტობა. განსაკუთრებით კარგად გამოიკვეთა აღნიშნული გარემოება საქართველოს დემოკრატიული, დამოუკიდებელი რესპუბლიკის არსებობის პირობებში (1918-1921 წ.წ.) მის ე.წ. „თავისუფლების დეკლარაციას“ ქართველმა ებრაელმა, გამოჩენილმა საზოგადო მოღვაწემ რაბინმა (ხახამმა ანუ სწავლულმა) მოსე (მოშე) დავარაშვილმა (1893, ცხინვალი 1980, იერუსალიმი) მოაწერა ხელი — საქართველოს სახელმწიფო საისტორიო არქივში დაცულია მონობა, რომლის თანახმადაც მუდმივი №74 სამეცნიერო მიმღები გახლავთ „საქართველოს მოქალაქე“ მოსე რახამის-ძე დავარაშვილი, დამფუძნებელი კრების წევრი. ამ დოკუმენტს ხელს აწერს ალექსანდრე ლომიათიძე „ეროვნული კრების თავმჯდომარის უფროსი მოადგილე“ (ცნობილი ქართველი არქეოლოგის გიორგი ლომიათიძის მამა, რომელიც გადასახლებაში მიიყვანა 1924 წელს, დაკრძალულია ტაშკენტში) თავად მ. დავარაშვილი სასწაულებრივად გადაურჩა საბჭოთა რეპრესიებს...

საქართველოს ეროვნულ საბჭოში I რესპუბლიკის კონსტიტუციის 58-ე კანონის შესაბამისად, „ქართველ ისრაელებს“ გამოყოფილი ჰქონდათ ორი ადგილი, ხოლო ევროპელ — რუს ებრაელებს (ამკენაზებს) სეფარდებისგან განსხვავებით — ერთი. ჩვენთვის ცნობილია მათი გვარები: ესენია აბრამ ბუზიაშვილი და ფაიბიშ ბერმანი. იმედია აღმოჩნდება მათი საარქივო მასალები. საბედნიეროდ, მივაკვლიეთ მოსე (მოშე) დავარაშვილის მიერ შედგენილ და მისივე ხელით ჩასწორებულ და ხელოვნურად ებრაული თემის „ავტონომიის დებულების“ პროექტს, რომელიც 1920 წელს მთავრობამ დასამტკიცებლად გადასცა დამფუძნებელ კრებას. უცვლელად მოგვყავს აღნიშნული დებულების ტექსტი ამ დოკუმენტის საფუძველზე ქართველი ებრაელობა თავისუფლდებოდა ყოველგვარი შეზღუდვისაგან „კულტურულ საგანმანათლებლო“ მოქმედებაში. თემმა მიიღო „თვითმართველობის უფლება სარწმუნოებაში“. ისინი გახდნენ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სრულუფლებიანი მოქალაქეები, ეროვნების შენარჩუნებით!.. (საქართველოს სახელმწიფო საისტორიო არქივი. ფონდი (F. 1935, საქმე 508).

ნიშანდობლივია, რომ წარმოდგენილი პროექტის განხილვაში აქტიური მონაწილეობა მიუღია თბილისის, ქუთაისის კულაშის, გორის, ახალციხის და სხვა ებრაულ თემებს, რომლებმაც სრული თანადგომა გამოუცხადეს ნოე ჟორდანიას მთავრობას. საქართველოს სახელმწიფო ისტორიულ არქივში დაცულია ამის დამადასტურებელი არაერთი საბუთი. მათ შორის დამფუძნებელი კრების და მთავრობის თავმჯდომარის სახელზე გაგზავნილი დეპეშები.

ქართველ ებრაელთა საბჭოებში და კულტურულ-განმანათლებელ საბჭოების დებულება. *მოსე რახამის-ძე*

- ქართველ ებრაელთა /სეფარადიმი/ უფლება ექნებათ თავისუფლად დამოუკიდებელ თვითმართველობის საბჭოების შექმნაში და სხვადასხვა სფეროებში კულტურულ განმანათლებელ მოქმედებაში, თორისა /სინაგოგა/, საშრობო სახლებისა, სამეცნიერო, სამოსწავლო და საქველმოქმედო დაწესებულებათა დაწესების უფლებით.
- ყოველ ქალაქში ან სოფელში, სადაც სტატუსის ებრაელთა არა ნაკლები ოცდაათი კომისია, უფლება აქვთ დააწესონ თემები, რომლის მიზანია თავის წევრთა საბჭოების და კულტურულ-განმანათლებელ მოთხოვნების დაკმაყოფილება.
- ებრაელთა თემების წევრად ითვლება ყოველი ქართველი ებრაელი /სეფარადიმი/ ~~და სხვა~~ სქესისა, რომელსაც შეუსრულდა ოცი წელი და რომელიც მიწერილია ამა თუ იმ ~~საბჭოში~~ ან საშრობოებში ერთ წლის განმავლობაში მანამ.
- თემის საქმეებს მართავს და ხელმძღვანელობს: ა/თემის ბჭობა, ბ/თემის კომიტეტი და გ/ საბჭოების ბჭობა, რომელთაც ეწოდება ქართველ ებრაელთა თემის საბჭო, კომიტეტი და კომისია.
- საბჭოს წევრთა რიცხვი განისაზღვრება იმ ანგარიშით, რომ თვითონ ორმოცდაათი ამომრჩეველს ქალაქში და ოცდახუთზე სოფელში მისდის ერთი ბჭობა.

შენიშვნა: *ყოველი* აღნიშნულ ანგარიშით საბჭოს წევრთა რიცხვი ოცზე ნაკლებია ბჭობებში საბჭო ან ბჭობების და მის უწყვეტს ანგარიშს თემის წევრთა საზოგადოებაში.

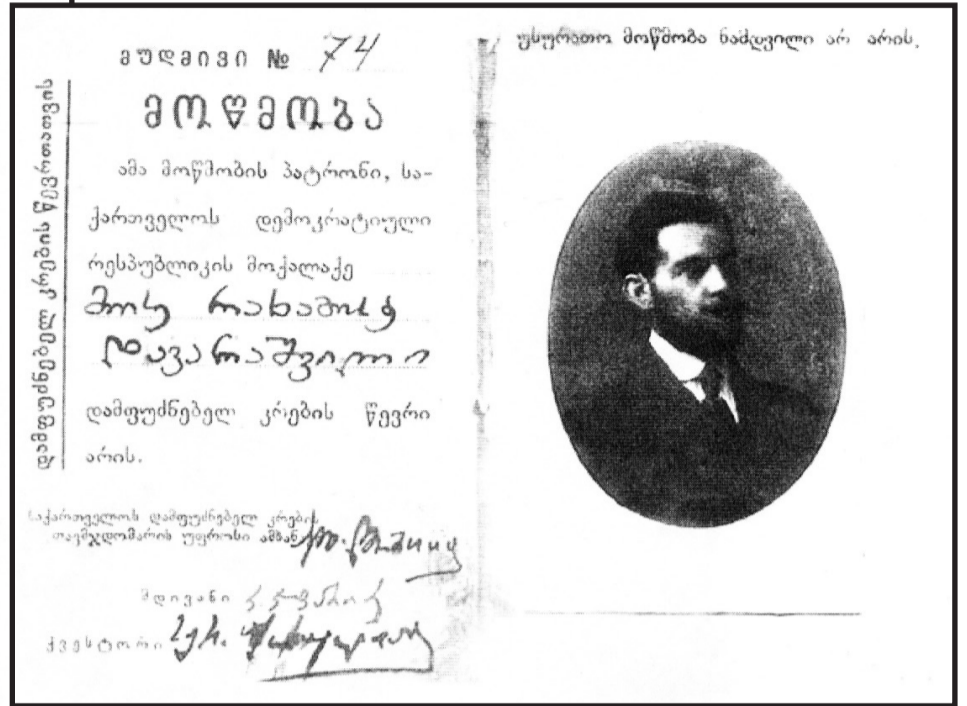
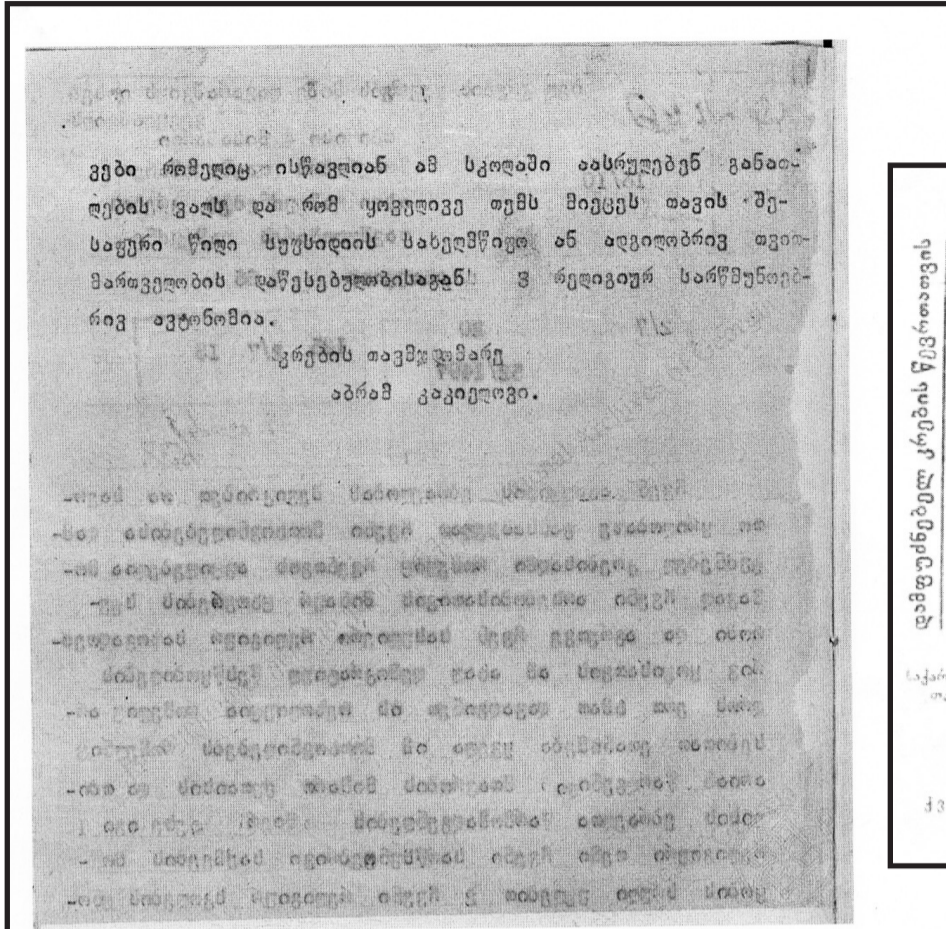
- საბჭოს წევრებს ირჩევს საზოგადოებას საიმი წლის ვადით და ფაქტურად კენჭის ყრით იმ პირობით, რომელთაც შეუსრულდა ოცი წელი და რომელთა პიროვნება სასამართლოს განაჩენით შეესაბამება არ არის.
- თემის კომიტეტი შესდგება სამი ან ხუთი წევრისაგან, რომელთაც საბჭო ირჩევს თავის შემადგენლობიდან სამი წლის ვადით. კომიტეტის წევრთა რიცხვი განისაზღვრება თემის საზოგადოებაში მისი.
- საბჭოების ბჭობები კომისია შესდგება ხუთი წევრისაგან, რომელიც ირჩევს იმავე ვადით და იმავე წესით. რაბინი არის აუცილებელი

წევრი როგორც კომიტეტისა აგრეთვე კომისიისა.

- თემის საბჭოს უფლება აქვს ვარდა აღნიშნულ მართვა-გამგეობის ორგანიზებისა, მათ დასახმარებლად ან მათგან დამოუკიდებლად, დაასწოს მუდმივი ან დროებითი კომისიები, როგორც მაგ. დინასტორი, საბჭოებისა და სხვა.
- წევრთა რიცხვი, არსებობის დრო და მოქმედების წესი სხენებულ კომისიებისა თვითვე შემოსვენებაში განისაზღვრება თემის საბჭოს მიერ, მათი დაწესების განსაკუთრებულ დებულებაში.
- თემის კომიტეტი, საბჭოების ბჭობები და აგრეთვე სხვა ყოველგვარი კომისია უნდა იქმნებოდეს საბჭოს წინაშე.

საბჭოს გამგებლობა:

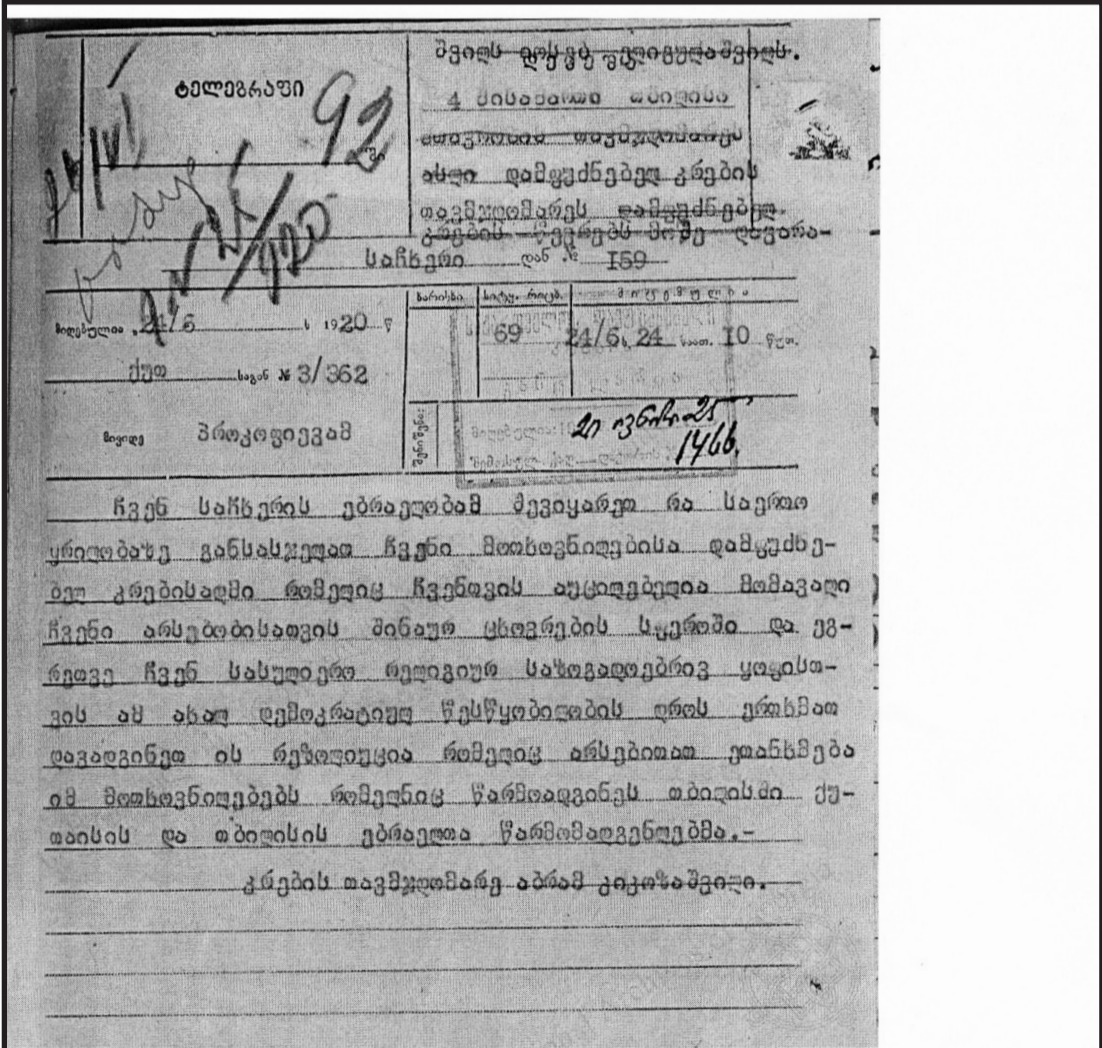
- თემის საბჭოს ენიჭება:
 - უფლება კომიტეტისა და კომისიების წევრთა და თემის სხვა თანამშრომლის შიგნით არჩენისა, ვარდა ა/რაბინისა, რომელსაც ირჩევს თემის საზოგადოება და ბ/სულეტი საზოგადოებრივ თანამშრომლის შიგნით რომელიც არჩევა ევალეა საბჭოების ბჭობის კომისიისა.
 - განსაზღვრა ვადებისა ყოველგვარ თანამშრომლობაზე უკეთესი უსასყიდლო არ არის.
 - შეღებვა და დამტკიცება სხვა და სხვა ამასწავლებელ კომისიების დაწესების დებულებისა, განსაზღვრა ამასწავლებელ ორგანიზების მოქმედების წესისა და მათგან სათანადო ინსტრუქციების დამუშავება.
 - განხილვა და დამტკიცება შემოსვენა-განსაჯად საბჭოების ბჭობისა.
 - განხილვა და დამტკიცება თემის აუცილებელ საბჭოებისათვის საჭირო თანხისა და მისი განაწილებისა თემის წევრთა შიგნით.
 - განსაზღვრა თემის ვანგალის ან სხვა ქალების გამგებლობის წესისა და აგრეთვე თემის საკუთრებაში მყოფი სამკურნალო, საქველმოქმედო და სხვა საზოგადო დაწესებულებათა.
 - შეძენა უძრავ ქონებისა თემის საჭიროებისათვის.
 - თემის სახელით მიწის დებულებათა განხილვა.
 - დაწესება თემის სამოსწავლო, სამკურნალო და სხვა დაწესებულებათა საბჭოების კერისა.
 - განხილვა კომიტეტისა და კომისიების მოქმედებისა და ანგარიშებისა და ვარგისი პიროვნებისა და საჩინებისა მათი მოქ-

ახალციხის ებრაელთა საერთო კრება ერთსულოვნად უერთდება თბილისისა და ქუთაისის ებრაელთა მიმართვას დამფუძნებელი კრების მიმართ. თხოვნა იდენტურია ყველა თემების მიერ გზავნილ დეპუტებში. კრებას ხელმძღვანელობდა აბრამ კაკიელოვი.

დამფუძნებელი კრების არჩევნები
 იუპიანესისის ბარონის დევიდის ძევი
 კროვსკი
 ჯუჯი

ეს დეპუტე საჩხერის ებრაელებისა, რომელიც მიღებულ იქნა 1920 წ. იანვარში თემის საერთო კრებაზე, განმსჯავალულია ამ დიდი ზრუნვით, რომ მომავალი თაობების აღზრდა განათლებას, კრებას ხელმძღვანელობდა აბრამ კიკოზაშვილი.

„არა მხოლოდ პური არსობისა“

ლია კრიხელი: ახალი რეპატრიანტის პირველი შთაბეჭდილება? 40 წლის წინათ ახალამოსულთა შორის ურთიერთსაწინააღმდეგო განწყობა სუფევდა.

ზური ბოტირაშვილი: ვიდრე გამოვერკვეოდი და ყოფითი პრობლემების მოგვარებას შევეუდგებოდი, უწვერულვამო ბიჭებთან ერთად, ჯარში გამინვიეს. ფიცის დადების ცერემონიაზე ერთ ხელში თანახი მეჭირა, მეორეში — იარაღი. ამ დროს გამიელვა თავში: სიტყვა პატრიოტი, არ არის ვინმეს მიერ გამოგონებული ტერმინი, ეს არის ღრმად დაგუბებული გრძობა, მან უცებ ამოხეთქა და მე წარმოვთქვი — „**სუბა**“ „**ვფიცავ**“. იმ წუთებში ვალი ჯარისკაცისა და ბედი მინა-წყლისა ყველა მიზნის სათავეშიმოექცა.

ლ.კ. როგორ შეხვდა ოჯახი მოვლენების ასეთ განვითარებას?

ზ.ბ. ცოლ-შვილთან კავშირის უქონლობა, ცალკე გადასალახი პრობლემა იყო და ის, რაც მანამდე სიძნელედ მიმაჩნდა, უკვე სასაცილოდ მეჩვენებოდა. მას მერე 14 წლის განმავლობაში „ცაჰალის“ სათადარიგო ნაწილში ყოველ წელს ვმსახურობდი, როგორც მეთაური და სამხედრო ორდენითაც დამაჯილდოეს.

ლ.კ. სამხედრო სამსახურმა რა მოგცათ?

ზ.ბ. საკუთარი თავის რწმენა. როცა ეგვიპტის საზღვარზე ვგრძობდი ჩემი მინის ყივილს, ვფიქრობდი: აქ ჩემი 7 წლის გიასა და 4 წლის ბენის მომავალს ვხედავ და მხოლოდ აქ! სინაის უდაბნოში თუ წუთს მოვიხეტებდი, მზის ჩასვლისა და უდაბნოს ჩანახატებს ვაკეთებდი, სადაც ეკალიც კი ყვავილივით მოსჩანს.

ლ.კ. ყოველდღიური ცხოვრება როგორ წარიმართა?

ზ.ბ. ორი უმაღლესი განათლების (ეკონომიური და ისტორიის ფაკულტეტები) მიუხედავად, რამათ განის მოსამზადებელი კურსი ვავიარე „აკადემიამიტათვის“. შემდეგ 15 წლის განმავლობაში. ფინანსთა სამინისტროს უძრავი ქონების სახელმწიფო შემფასებელის თანამდებობაზე ვახსლდით.

ლ.კ. მაგრამ ჩვენი თემი სულ სხვა სფეროში გიცნობთ, როგორც მსახიობსა და რეჟისორს.

ზ.ბ. დიახ, ხელოვნების ჭეშმარიტმა მოტრფილემ, სიამოვნებით დავინყე მუშაობა ვაზეთში „ალია საქართველოდან“. ორი რუბრიკა მიმყავდა, ხელოვნება და სპორტი. ინტერვიუები ადგილობრივ და საქართველოდან ამოსულ სპორტსმენებთან, აგრეთვე ხელოვნების მუშაკებთან დიდი მონონებით სარგებლობდა ქართველ ებრაელებში. საკუთარ წაწარმოებებსაც ვაქვეყნებდი.

ლ.კ. ესე იგი, მწერლობაც სცადეთ? რამდენი წაწარმოების ავტორი ბრძანდებით?

ზ.ბ. ორმოცი მოთხრობა და ერთი რომანი დავწერე. ეს ჩემი სულიერი მოთხოვნილება იყო. ჩემთვის საჭირობოროტო საკითხებზე წაწარმოების გმირებს ვალაპარაკებდი. იმ პერიოდში ანგანსვენებულ ბატ. იცხაკ ათანელიოვს გაუჩნდა იდეა ქართული საკონცერტო პროგრამისა და მე თეტრალური გუნდისთვის უნდა მეხელმძღვანელა. ქართული ქორეოგრაფია გურამ მიხელაშვილს მიანდეს. მიხეილ ნანიკაშვილი, სიმონ ჯანაშვილი, და ვოკალური ანსამბლი „კოლანი“ გაერთიანდნენ იცკა ათანელიოვის ირგვლივ. ყველამ გაითავისა პასუხისმგებლობა დაგემილი კონცერტისა, რამეთუ ქვეყნის მთავარი

ოდითგანვე იყო ცნობილი: „არა მხოლოდ პური არსობისა“ აცოცხლებს ადამიანს, იგი ეძებდა და ეძიებს სულიერ საზრდოს და მათ შორის სანახაობასაც. მსახიობობა, რეჟისორობა და სცენა მრავალი მოზარდის ოცნებაა და თუ მან ეს ნადილი ნაწილობრივ მაინც აისრულა, ჩათვალეთ, რომ გაუმართლდა. სწორედ ამის თაობაზე მენადა საუბარი იმ ადამიანთან, რომელმაც ამ სფეროში არა თუ ბედი სცადა, ცხოვრების მთავარ მიზნად გაიხადა და სერიოზულად დაიმკვიდრა თავი. საუბარია ისრაელის ქართველ ებრაელობაში საკმაოდ ცნობილ პიროვნებაზე, ბატონ ზური ბოტირაშვილზე.

მაისის ერთ მშვენიერ საღამოს, ბათ-იამის სანაპიროზე მზის ჩასვლის ცქერისას მე და ბატონი ზური ნელ-ნელა მივეუახლოვდით ერთ მყუდრო კაფეს. კარგად მოვკალათდით და საუბარი ისე უშუალოდ წარიმართა, როგორც მოსალოდნელი იყო. მინდოდა ინტერვიუ ბიოგრაფიული ცნობებითარ ყოფილიყო შემოფარგლული და პირველი შეკითხვა თავისთავად ამოტეხილიყო.

სცენა, „ჰეიხალ ჰათარბუთ“ (კულტურის სასახლე) გემასპინძლობდა. ჩემი პიესა „აბრამიას ბედნიერება ისრაელში“ პირველად დაიდგა. მთავარ როლებში ავტალიონ შალელაშვილი და მე ვახლდით. კონცერტის საპატიო სტუმარმა, პრეზიდენტმა იცხაკ ნავონმა სპექტაკლის მონონებისა და პატივისცემის ნიშნად თავის რეზიდენციაში მიგვიწვია და აღნიშნა, რომ სპექტაკლში ბევრი რეალური მომენტი შეიცნო.

ლ.კ. ამან ალბათ, მძლავრი ბიძგი მოგცათ?

ზ.ბ. ჭეშმარიტად. გამიძლიერდა მოტივაცია თეატრი დამეარსებინა. თავად რაფი გინათის (ჯანაშვილი) დადგმაში ქართველი ადამიანი განვსახიერე, რის შემდეგაც ოთხ მოკლემეტრაჟიანი ფილმში მიმიწვიეს, აგრეთვე ვითამაშე დობერ ქოსაშვილის ფილმში „დაგვიანებული ქორწინება“. და აი, ჩამოვყალიბე თელ-ავივის სატირულ-იუმორისტული თეატრი, სადაც დავით ხუბელაშვილი სამხატვრო ხელმძღვანელი გახლდათ.

ლ.კ. მანამდე ხომ მინიატურების თეატრი იყო? მე უბრალოდ, ყურნალ-გაზეთებიდან ვიცო, რადგანაც 90-იანი წლების მინურულს ამოვედი.

ზ.ბ. დიახ. მან სამი წელი იარსება, მაგრამ თავისი მისია მაინც შეასრულა.

ლ.კ. ცნობილია, რომ პროფესიონალი მსახიობების ნაკლებობა იყო. არ გიჭირდათ სცენის მოყვარულებთან მუშაობა? ან რეპეტიციებს სად ატარებდით?

ზ.ბ. წარმოდგენაც კი გაგიჭირდებოდათ — ჩემთან სახლში, ან სამსახ-

ურში. საკონცერტო პროგრამების ჩარჩოებში ჩასმაც არ იყო იოლი. მაყურებლის სამსჯავროზე გავიტანეთ შალომ ალიეხემის პიესა „ძნელია იყო ებრაელი“, ჩეხოვის „დათვი“, გურამ ბათიაშვილის „ვალი“, გერცელ ბააზოვის „მუნჯები ალაპარაკდნენ“ და იეუდა შალელაშვილის „ტყვეები“. ყოველივე ეს კი თვითდაფისებით ხორციელდებოდა, მაგრამ არად დაგიდევდით, მიზანი, რომ ნოსტალგია გაგვექარებინა ჩვენებურებისთვის, მიღწეული იყო. ცხრა წლის განმავლობაში ასი საღამო-კონცერტი გავმართეთ.

ლ.კ. ამდღის ქართულ თეატრზე რას იტყვით?

ზ.ბ. დღეისათვის „ქნარი“ ერთადერთია ქართული თეატრია ისრაელში, რომელიც ნანა შაბათაშვილმა დააასრა და თავადვეა მისი ლიტერატურული ნაწილის ხელმძღვანელი. ნანას ენთუზიაზმი და შემართება ამ თეატრის მთავარი საყრდენი. ბატონ მიხეილ თეთროქალაშვილს ჩვენს თემში იცნობენ, როგორც ნეპოლიტანური სიმღერების შემსრულებელს. სწორედ ნანამ დაინტერესა იგი ეთანამშრომლა თეატრში. აქ დაიდგა 40 პიესა და გასტროლებით შემოიარა მთელი ისრაელი. აღსანიშნავია, რომ გივათაიმის თეატრალურ ფესტივალზე ჩვენმა სპექტაკლმა „მოგზაურობა ეგვიპტეში“ პირველი ადგილი მოიპოვა (დადგმა ივრითზე მიმდინარეობდა). ნანას თაოსნობით ჩატარდა საღამოები, რომლებიც მიეძღვნა მიხეილ შაფთოშვილს, ნაზი ნანიკაშვილსა და სხვა. სულო სეფი-აშვილთან ერთად დავდგით მინის სპექტაკლი „სულის სარკმელები“ რაია წინუაშვილის ნიგნის მიხედვით.

ლ.კ. ისრაელ მსახიობებთან თუ თანამშრომლობდით?

ზ.ბ. ყალბი მოკრძალების გარეშე ვიტყვი, რომ ვთამაშობდი და საკმაოდ წარმატებულადაც ისეთ მსახიობებთან, როგორიცაა: დუბი გალი, დუდუ ტოპაზი და სხვა. ვითამაშე ცნობილ ფილმში „კალათების მეფე“.

ლ.კ. რამდენად სიცოცხლისუნარიანია ქართველენოვანი თეატრი ისრაელში?

ზ.ბ. ჩვენ გვიხარია, რომ ჩვენი შვილები მთლიანად შერწყმულნი აირიან ისრაელის საზოგადოებასა და მის კულტურულ ცხოვრებას, მაგრამ ერთ დროს ქართულ სცენას მასულდგმულელები ძალა გააჩნდა ქართული თემისთვის. მის მუშაობაში გარკვეული წვლილისათვის მინდა მადლიერების გრძნობით მოვიხსენო ბატ. იცხაკ დავიდი, რუბენ ენოხი, შაბთაი ცური, მოშე ბოთერაშვილი, აბარამ საპირი. ანგანსვენებული ლევან ნამგალაშვილი, იაკობ ჩიკვაშვილი, მირიამ ბათ-მოშე, იოსებ კრიხელი.

ლ.კ. ბატონო ზური, რა თემაზე არ გიყვართ საუბარი?

ზ.ბ. როცა მეკითხებიან, რა მოძრაობა ჩემს საქმიანობაში, თუ კი მატერიალური დაინტერესება არ იყო, მიჭირს ახსნა თუ როგორ თვითკმაყოფილებას მგვრიდა ყოველივე და ამიტომ არ მიყვარს ეს თემა.

ლ.კ. ძნელბედობის ფაზა, ანუ საომარი ოპერაციების დროს საზღვარგარეთ მცხოვრები ხელოვანი ებრაელებიც კი ჩამოდიან ერის გასამხნეველად. მაესტრო ზუბინ მეტას წინა ხაზზეც კი ჩაუტარებია კონცერტები. როგორი იყო თქვენი დამოკიდებულება?

ზ.ბ. ჩვენ კი ზურგში ვახალისებდით ხალხს, ყოფას ვუადვილებდით თავშესაფარებში ჩატარებული გამოსვლებით. დაღონებულ თვალებში იმედის ნაპერწკალის დანახვა იყო ჩვენთვის უდიდესი ჯილდო.

ლ.კ. როდის გიფიქრიათ: ამისთვის ღირდა ცხოვრება.

ზ.ბ. როცა ჩემს შვილებს ვხედავ. გია წარმატებული ეკონომისტი, ბენი — ორთოპედი გახლავთ და ორთოპედიის სახელმძღვანელოს თანაავტორი. მათი აღზრდა — განათლება და მიღწევები მთლიანად ჩემი ანგანსვენებული მეუღლის, ტატული ჩლაქიშვილის დამსახურებაა. მისი წასვლის შემდეგ, სიცარიელე ნანა შაბათაშვილთან დაახლოებამ შემეცხო, რისთვისაც უზომოდ მადლიერი ვარ.

ლ.კ. შეცდომა რომელიც ჩაიდინეთ?

ზ.ბ. „ჰაბიმა“ ს თეატრიდან წამოსვლა.

ლ.კ. რომელ წლებში მუშაობდით „ჰაბიმაში“ და რომელი როლები შეასრულეთ?

ზ.ბ. როლები ეპიზოდური გახლდათ. ახალბედა, დამწყები მსახიობი ვიყავი და სხვა რამ არც იყო მოსალოდნელი. როგორც გითხარით, არ მეყო მოთმინება ჩემს ბედს დავლოდებოდი.

ლ.კ. როგორი გინდათ, რომ დაგიმასსოვრონ?

ზ.ბ. „კაცი, რომელმაც ერთხელ მაინც გააცინა ქათველი ებრაელები“ ასეთი წარწერა მინდა საფლავის ქვაზე.

ლ.კ. როგორც ყოველთვის, აქაც თქვენი იუმორის გრძნობა მჟღავნდება. დიდი მადლობა საუბრისთვის.

ზ.ბ. გამადლობთ.

ისრაელის ამბები

ისრაელის ამბები

ისრაელის ამბები

ისრაელის ამბები

ისრაელის ამბები

ავიდორ ლიბერმანი — ისრაელის თავდაცვის მინისტრი

სამთავრობო ცვლილებების გამო ბენიამინ ნეთანიაჰუმ მხოლოდ ერთი მანდატის უპირატესობით გახლდათ პრემიერ-მინისტრი. ამიტომ მან კოალიციის გაფართოება განიზრახა. თითქმის გადანყვეტილი გახლდათ რომ ნეთანიაჰუს კოალიციაში შევიდოდა მემარცხენე სიონისტური ფორუმი, მა-

გრამ ბოლი მომენტში კოალიციის წევრი „ისრაელი — ჩვენი სახლია“ გახდა. მისმა ლიდერმა ავიგდორ ლიბერმანმა კი თავდაცვის მინისტრის პოსტი მიიღო. 30 მაისს ისრაელის ქნესეთმა პარტია „ისრაელი—ჩვენი სახლია“-ს თავმჯდომარე ავიგდორ ლიბერმანი დაამტკიცა ქვეყნის თავდაცვის მინისტრად. მომხრე გახლდათ 55 დეპუტატი, მონინააღმდეგე—43, ერთმა დეპუტატმა თავი შეიკავა.

31 მაისს ავიგდორ ლიბერმანი ოფიციალურად შეუდგა თავდაცვის მინისტრის მოვალეობის შესრულებას. ავიგდორ ლიბერმანმა პრიორიტეტად პალესტინელებთან სამშვიდობო მოლაპარაკება დაისახა, აბუ მაზენმა კი გამოაცხადა „ლიბერმანის განცხადებები წარსულში დავტოვოთ“ (იგულისხმება ლიბერმანის აგრესიული განცხადებები პალესტინური ტერორის მიმართ). რუსულენოვანი საიტი „ისლამის ხმა“ კი აღმფოთებას ვერ მაღავს „ნეო ფაშისტი ლიბერმანის“ თავდაცვის მინისტრად დანიშვნის გამო.

პენსია რუსეთის ყოფილ მოქალაქეებს

საკმაო ხანი განიხილებოდა რუსეთის იმ მოქალაქეებისათვის პენსიის დანიშვნის საკითხი, რომლებიც ისრაელში გადასახლდნენ და საპენსიო ასაკი შეუსრულდათ. შარშან რუსეთის პრეზიდენტთან ვლადიმერ პუტინთან შეხ-

ვედრისას ბინიამინ ნეთანიაჰუმ ეს საკითხიც წამოჭრა. ახლახან რუსეთში მიღებული იქნა გადანყვეტილება, რომლის მიხედვითაც რუსეთის მოქალაქეებს, რომლებიც ისრაელში გადასახლდნენ, მიეცემათ პენსია 700(შვიდასი)შეკელის რაოდენობით.

სარა ნეთანიაჰუს აღვოკატები განაჩენს ასაჩივრებებს

სარა ნეთანიაჰუს აღვოკატები იტყობინებიან, რომ რეგიონალური სასამართლოს გადანყვეტილებას, რომელმაც ნეთანიაჰუს ოჯახს პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციის ყოფილი თანამშრომლის — გაი ელიაჰუს სასარგებლოდ 85 ათასი შეკელის გადახდა დააკისრა, გააპროტესტებენ.

აღვოკატმა იოსი ქოენმა თქვა, რომ მოსამართლე პრეზიდენტმა „კიდევ ერთხელ არადა მიიჩნია სარა ნეთანიაჰუს ჩვენებები, პროცესი წინასწარ განზრახული გეგმით მიდიოდა, სარა ნეთანიაჰუს არ მიეცა საშუალება წარმოედგინა მონმეები და ამით უარყო გაი ელიაჰუს ბოროტი და ცრუ ბრალდებები. განზრახული გვაქვს გავასაჩივროთ ეს მცდარი, წინასწარდაგეგმილი განაჩენი“.

მკითხველს შევახსენებთ: პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციის თანამშრომელი გაი ელიაჰუ ქალბატონ სარა ნეთანიაჰუს უჩივის რომ მუშაობისას ამცირებდა, მის უფლებებს ხელყოფდა.

გუშინ არგენტინის დედაქალაქში ბუენოს აირესში გაიხსნა გამოფენა „ებრაელობის 26 საუკუნე საქართველოში“. გამოფენა მოაწყო არგენტინაში საქართველოს საელჩომ, ელჩის ბ-ნ გელა სეხნიაშვილის ხელმძღვანელობით.

გამოფენა 24 ივნისამდე გაგრძელდება. დაწვრილებით მომდევნო ნომერში.

სიღნაღის თეატრი კანადაში დააჯილდოვეს გურამ ბათიაშვილის პიესის „მოგზაური დასის“ წარმატება

ამასწინათ სიღნაღის მოყვარულთა თეატრმა განახორციელა გურამ ბათიაშვილის პიესის „მოგზაური დასის“ დადგმა. პიესაში ავტორი მიმართავს ტრადიციული ქართული სანახაობის ფორმას ბერიკაობას და მისი მეოხებით გვიამბობს ადამიანის დაბადების, სიცოცხლის, სიყვარულის, სამშობლოსათვის თავგანწირვის არსზე. პიესაში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს დიდებულ ქართულ ხალხურ პოეზიას, პიესის მთავარი პერსონაჟები სწორედ ქართული ხალხური პოეზიის ნიმუშებითავე ესაუბრებიან ერთმანეთს.

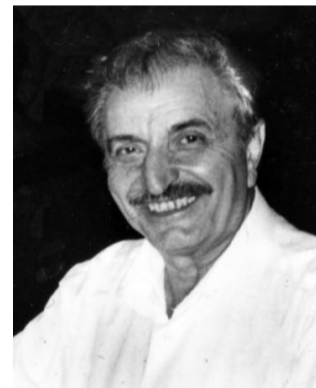
გაზეთი „ახალი თაობა“ (№124, 24 მაისი) წერს: „სიღნაღის თეატრს კანადაში, ლივერპულის მსოფლიოს საერთაშორისო თეატრალურ ფესტივალზე სამი პრიზი მიანიჭეს.

სიღნაღის თეატრმა სპექტაკლი „მოხეტიალე დასი“ ითამაშა, რომელიც რეჟისორმა მურად ვაშაკიძემ გურამ ბათიაშვილის პიესის მიხედვით დადგა.

ემოციები ჯერ არ დამცხრალა, ნამდვილად ღირდა წვლება. დანაპირები შევასრულეთ. დიდი კონსტანტინესი არ იყოს, „ჩვენ დავიბადეთ პატარა მდინარის პირას, ვიბრძვით და ვიმარჯვებთ დიდი მდინარის პირას დაბადებულეებზე — ამბობს სპექტაკლის დამდგმელი რეჟისორი მურად ვაშაკიძე — პრიზები მივიღეთ: საუკეთესო უცხოური სპექტაკლისათვის, ქალის როლის საუკეთესოდ შესრულებისათვის პრემია გადაეცა მსახიობ ნანა ბუკიას და მაყურებლის რჩეული სპექტაკლის პრიზი“.

გივი წინუაშვილი

79 წლისა გარდაიცვალა თვალსაჩინო მკურნალი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გივი წინუაშვილი.

გივი წინუაშვილი გახლდათ თავისი პროფესიის ღრმად მცოდნე ადამიანი, იგი ერთხანს იყო თბილისის სათემო ებრაული სახლის დირექტორი, ბევრი იმეცადინა ქართველი და ისრაელელი მედიცინის მუშაკების ურთიერთდაახლოებისა და პროფესიული დამეგობრებისათვის, ასევე იმისათვის, რომ ქართველ მედიცინის მუშაკებს კარგად გაეცნოთ ისრაელი — აწყობდა მედიცინის მუშაკთა საერთაშორისო შეხვედრებს. იგი იყო ჩვენი გაზეთის — „მენორას“ ავტორი — მის ფურცლებზე დაბეჭდა რამდენიმე საყურადღებო სტატია სწორედ მედიცინის გამოჩენილ მოღვაწეებზე.

გაზეთ „მენორას“ რედაქცია თანაგრძნობას უცხადებს ნიუ-იორკში გარდაცვლილი ჩინებული პიროვნების ბორის მირილაშვილის მეუღლესა და შვილებს.

დაგვუპნებელი და

გამომცემელი:

გურამ ბათიაშვილი, კოტე აბაშიძე

თბილისი, ლეონიძის 11^ბ,

ტელეფონები: 299.90.96, 277.20.57

რეგისტრირებულია

ქ. თბილისის მთაწმინდის

რაიონის სასამართლოს

შიპრ.

რეგისტრაციის № 4/1-921

რედაქტორი

ბურამ ბათიაშვილი

ISSN 1987-8982 UAC 070

411.16

8-557

9771987898003